

лой и за свѣщи и за сапунъ, безъ да знае, че лой-тъ е съставенъ отъ двѣ нѣчта, отъ кои-то едно-то става само за свѣщи а друго-то само за сапунъ, нъ той това освѣтъ че не знае, нъ нито може пакъ и да го раздѣли; още: кога вари сапунъ, той туря въ лоя и лугъ (пепеливъ водъ), варъ (кыречь) и соль, нъ безъ да знае, че и тыя три нѣчта сж съединены отъ по нѣколко нѣчта, та спорядъ това да знае точно отъ кое каквъ мѣрж да земе за смѣшеніе-то, отъ кое-то ще прави сапунъ, още и съ каквъ топлинъ трѣбва да вари тѣж смѣсь, та да сполучи въ небета си; нъ ако нѣкой пѣтъ прѣкара мѣрж-тж или туря по-малко отъ нѣкое отъ горни-тъ, таму ся побръка небеть-тъ, той отдава това на „злы очи“ и на „уроки“ а не на свое-то незнаніе. Това сжще можемъ каза и за бояджіа, кога му ся побръка боя, така и на овчяръ кога му ся прѣсѣче или вкысене млѣко, както и на винарь — вино, тѣ ся чюдять и мажтъ, нъ нито могжтъ да познажтъ причинъ-тж на побръкваніе-то, нито пакъ могжтъ нѣкакъ да си помогжтъ въ такъвъ случай; зачто-то не сж учили науки Физикъ и Хымія, кои-то учять и приказвать за тыя работы, коя какъ да ся работи по-лесно и по добръ, па и безъ побръкваніе. — Нашій земледѣлецъ: орачь, лозаръ или градинарь работи земь-тж, сѣе сѣмена или разсады, нъ безъ да познава кож земь каква е и за что е по-сгодна да ся употрѣби, или какъ трѣбва да ся торн, още и съ что, както и коя земля колко трѣбва да ся работи повече или по-малко; така сжще не отбира и отъ сѣмяна-та кое какво е и кое гдѣ и какъ бы станжло по-добръ, а вси-чко това быва у тѣхъ, зачто-то не сж учили въ училище-то Ботаникъ или наукъ за растенія-та още и наукъ за Земледѣліе, нъ карать вси-чко на „прѣумицъ“ — както видѣли отъ дѣда и бабж.

4) Въ училище-то ся учи чловѣкъ да знае за вси-кы стоки было ржкодѣлія или земны произведенія кое какво е, кое гдѣ излиза, кое какъ и гдѣ ся работи еще какъ и на кой начинъ ся добыва то по-износно, какъ и гдѣ може ся купи или продъ то по-добръ; въ училище-то ся казва еще, че съединеніе-то прави силъ-тж, и че колко-то силъ употрѣби чловѣкъ за въ едиж работж, толко по-вече и ползж ще има отъ неж, за примѣръ: единый часовникъ (сахать), за кой-то казвать, че ся състон отъ 102 различни чисти, ако да го работи